

Ίων Δραγούμης: «Μια αντιφατική φυσιογνωμία στην ελληνική πνευματική και πολιτική ζωή του 20ού αι.» (Στέλιος Κούκος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Ο Ίων (Ιωάννης) Δραγούμης (1878-1920) αποτελεί μια ιδιαίτερη και αντιφατική φυσιογνωμία στην ελληνική πνευματική και πολιτική ζωή των αρχών του 20ού αιώνα. Λογοτέχνης, διανοούμενος, διπλωμάτης και βουλευτής, συνέβαλε καθοριστικά στον Μακεδονικό Αγώνα.

Ρομαντικός εθνικιστής, όπως τον αποκάλεσαν, ιδρυτής όμως και της «Οργάνωσης Κωνσταντινουπόλεως» και αντίπαλος του Ελευθερίου Βενιζέλου, και παράλληλα ένας «ιδιότυπος σοσιαλιστής» με πρότυπό του τον ελληνικό κοινοτισμό, υπήρξε δημοτικιστής και συνιδρυτής

του προοδευτικού «Εκπαιδευτικού Ομίλου» των Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Δημήτρη Γληνού και Αλέξανδρου Δελμούζου.

Έζησε δύο θυελλώδεις έρωτες με τις μεγάλες κυρίες της ελληνικής πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής Πηνελόπη Δέλτα και Μαρίκα Κοτοπούλη και συνέβαλε ιδιαίτερα στην πνευματική τους ωρίμανση.

Ο ΙΔΑΣ, όπως υπέγραφε τα έργα του, αποτέλεσε τραγικό θύμα του «εθνικού διχασμού». Στις 31 Ιουλίου του 1920, μία μέρα μετά την αποτυχημένη απόπειρα δολοφονίας κατά του πρωθυπουργού Ελευθερίου Βενιζέλου στο Παρίσι, ο Ίων Δραγούμης θα συλληφθεί με διαταγή του μακεδονομάχου Παύλου Γύπαρη και θα δολοφονηθεί «εν μέση οδώ». Ήταν 42 χρονών.

(Το παρόν κείμενο αποτελεί την εισαγωγή στο αφιέρωμα από τη «Μακεδονία της Κυριακής» (1/8/2010) για τα 90 χρόνια από τη δολοφονία του Ίωνα Δραγούμη στις 31 Ιουλίου του 1920)